

SÜRDÜRÜLEBİLİR BİYOÇÖZÜMLERE ODAKLANIYOR VE YENİLİKÇİ ÇÖZÜMLER SUNUYORUZ

Novonesis Türkiye Ülke Müdürü, Orta Doğu ve Afrika Fırıncılık ve İçecek Biyoçözümleri İş Birimi Yöneticisi Pinar Tunçkol, "Türkiye'deki planlarımız ile ülkenin uzun vadeli sürdürülebilirlik hedeflerini de desteklemeyi umuyoruz. Bu şekilde, bu zorlukları aşarken müşterilerimize yenilikçi çözümler sunmaya ve aynı zamanda gelecekteki fırsatları değerlendirmeye devam edeceğiz" diyor.

Novozymes ve Chr. Hansen birleşmesi süreci hakkında kısaca bilgi verebilir misiniz?

Novozymes ve Chr. Hansen, Aralık 2022'de iki kuruluşun birleşmesi için bir anlaşma imzaladı. Bir yıllık sürecin ardından, bu birleşmeyle birlikte daha iyi ve verimli iş süreçleri, daha sağlıklı yaşam ve daha sağlıklı bir gezegen için öncü bir biyoçözümler ortaklığı kuruldu: Novonesis. Tam şu sıralar birleşmemizin 1. yılını kutluyoruz. Dünya çapında 10 binden fazla uzman çalışanı bir araya getiren şirket, birleşmeyle birlikte 30'dan fazla farklı endüstride uzmanlığa erişmiş oldu. Novonesis, dünya çapında yaklaşık 40 Ar-Ge ve uygulama merkezi ile 20'den fazla üretim tesisini işletecek. Birleşmeden elde ettiğimiz sinerji, enzimler ve diğer mikroorganizmalar ile geliştirdiğimiz biyoçözümlerin endüstrilerin verimliliğine, gezegenimizin sağlığına ve tüketicilerin esenlik beklentilerine sağladığı katkıyı çarpan etkisiyle büyütecektir.

Novonesis adı altında yolculuğuna devam edecek şirketin değerleri hakkında bilgi verebilir misiniz?

Değerlerimiz ve kültürümüz, dönüşüm yeteneğimizi güçlendiren temel unsurlardır ve dünya ile nasıl etkileşim kurduğumuzu şekillendirir. Novonesis'in kültürüne dair dört taahhüdü, her iki eski organizasyonumuzun geniş bir yelpazeden gelen seslerinin kapsamlı bir analizine dayanıyor.

Keşfet: Dünyaya karşı meraklı kalırız, her zaman ileriye bakar ve gerektiğinde

Novonesis Türkiye
Ülke Müdürü, Orta Doğu ve Afrika
Fırıncılık ve İçecek Biyoçözümleri
İş Birimi Yöneticisi
Pinar Tunçkol

uyum sağlarız. Daha iyi ve etkili çözümler bulmak için istekliyiz. Süreç optimizasyonundan inovasyona ve pazar genişlemesine kadar öğreneceğimiz çok şey ve keşfedeceğimiz birçok fırsat var. **Etkile:** Eylemlerimiz ile müşterilerimiz ve dünya için fark yaratırız. Bu, değerli sonuçlar için bir fırsat gördüğümüzde cesurca öne çıktığımız anlamına geliyor. Mevcut ve gelecekteki müşterilerin ihtiyaçlarıyla derinlemesine ilgilenir ve başarmak istediklerimize odaklanır ve sonuna kadar takip ederiz.

Sahiplen: Hesap verebilirlik ve kararlılığın bizi daha hızlı ileriye taşıyacağına inanırız. Bireysel ve grup olarak çabalarımızın ve kararlarımızın sorumluluğunu alırız. Yüksek etik standartlara sahip bir şirket olduğumuzu asla gözden kaçırmayız ve zor olsa bile doğru olanı yaparız.

Özen: Eşsiz topluluğumuzun kolektif gücünü açığa çıkarırız. Novonesis içindeki ve ötesindeki insanlara derin bir bağlılık, bizi sadece bir iş yerinden çok daha fazlası yapar. Her bireyin benzersizliğini kabul eder ve hepimizin iyi karşılandığı kapsayıcı bir topluluk oluştururuz.

Amacımız varoluş nedenimizdir ve kültürümüz bu amaca birlikte nasıl ulaşacağımızı belirler.

Bu birleşmenin sonucu olarak doğan Novonesis'in konumunu değerlendirebilir misiniz?

Birleşme sonucu olarak, Novonesis çözüm sunduğu tüm sektörlerde iyi bir ivme kazandı. 2024'ün üçüncü çeyreği itibarıyla, ilk 9 ayda yüzde 9 organik satış büyümesi ve üçüncü çeyrekte yüzde 11 organik satış büyümesi elde ettik. Sürdürülebilir biyoçözümlere olan artan talep ve birleşmenin etkisi, bu sonuçlar üzerinde ana belirleyici iki unsur.

Müşterilerimiz, verimliliği ve performansı artıran, daha sürdürülebilir ve kimyasal bazlı olmayan ürünler arıyorlar. Aynı zamanda, birleşme, yeni portföyümüzün ve yenilikçi yeteneklerimizin gücüne dayalı olarak maliyet ve satış sinerjilerimizi gerçekleştirmemize yardımcı oldu. Portföyümüz birleşme sonrası daha çeşitli hale geldi ve bizi bir araya getiren ortak amaç biyoloji ile dünyayı daha iyi hale getirme arayışıdır. Birçok geleneksel birleşmeden bizi farklı kılan, iki köklü şirket arasında sınırlı örtüşmenin olmasıdır. Amaç, daha geniş bir müşteri yelpazesi için daha çeşitli değerli çözüm sunmaktır. Gördüğümüz kadarıyla, bu hedefi gerçekleştirebiliyoruz.

Novonesis'in Türkiye'de hizmet vereceği alanlardan bahsedebilir misiniz?

Türkiye'de 40 yılı aşkın süredir faaliyet göstermekteyiz ve bulunduğumuz coğrafyayı anlayarak ve bu coğrafyaya özgü çözümler üreterek yeniliklerimizi yaratmaya çalışıyoruz. Türkiye'de, Gıda ve İçecek alanı ile Gezegenimizin Sağlığına katkı yaptığımız alanlar, bizim öncelikli odak alanlarımız. Gıda ve İçecek alanında, bölgesel yeniliklerimiz arasında şeker fiyatlarının yükselmesi karşısında müşteri endişelerini gidermeye yardımcı olabilecek bir maliyet optimizasyonu çözümü ve ekmeğin tazeliğini uzun süre koruyarak gıda israfını azaltan bir çözüm de bulunuyor. Ayrıca, bisküvilerde kimyasal hammaddelerin kullanımını azaltan ve temiz etiket kullanımını teşvik eden çözümlerimiz de bulunuyor. Çamaşır, bulaşık ve temizlik için Ev Bakımı alanındaki biyolojik çözümlerimiz, dünya nüfusunun yarısından fazlası tarafından kullanılıyor. Bu çözümler, güçlü temizlik performansı sağlarken su, enerji ve kimyasal tüketimini azaltıyor. Türkiye birçok fırsat sunuyor. İnsanların yeni ve daha kaliteli ürünler arayışı oldukça yüksek. Değer zincirindeki üreticiler ve tedarikçilerin bu beklentileri karşılamak için iş birliği yapması kaçınılmaz. Bu kapsamda Türkiye'nin biyoçözümler alanındaki potansiyeline güveniyoruz.

Öncelik verdiğiniz alanlar ve 2025 planlarınız hakkında bilgi verebilir misiniz?

Hızla değişen bir dünyada, büyüyen nüfusu beslemek, iklim değişikliğinin etkilerini hafifletmek ve sınırlı kaynaklardan daha fazla yararlanmak gibi birçok sorunu çözmemiz gerekiyor. Bu sorunlara çözümler sunmak üzere çalışıyoruz. Sürdürülebilirlik günümüzün öncelikli ihtiyacı, biz de tüm işlerimizde sürdürülebilir uygulamalara öncelik veriyoruz. Hükümetlerin iklim hedefleri, endüstrilerin üretim süreçlerinde karbon ayak izinin azaltılmasına odaklanması, sürdürülebilir tarım ve alternatif yakıtlar, üretim şeklimizi yeniden gözden geçirmemize neden olacak önemli noktalar olarak karşımıza çıkıyor. Örneğin, müşterilerimizle birlikte sürekli olarak ürün verimliliğini artırırken çevreyi korumanın, daha verimli üretim yapmanın ve karbon emisyonlarını azaltmanın yollarını arıyoruz.

Gıda ve İçecekler alanındaki biyoçözümlerimiz, gıda üretimi ve tüketiminin çevresel etkisini azaltarak

gıda israfını azaltıyor ve yerel hammaddelerin kullanımını mümkün kılıyor. Öte yandan, çamaşır deterjanları büyük ölçüde fosil kaynaklı kimyasal bileşenlerden oluşur ve bu, deterjanın karbon ayak izine olumsuz anlamda katkıda bulunur. Biyoçözümlerimiz bu kimyasalların bir kısmını kısmen değiştirebilir. 2025 yılında tüm bu alanlara odaklanarak endüstrilerin verimliliklerini artırırken ve çevresel etkilerini azaltırken tüketici beklenti ve ihtiyaçlarına da tam olarak cevap verebilmelerine destek olacağız.

Yönetiminiz altındaki ülkeler ve bölgeler hakkında bilgi verebilir misiniz?

Türkiye ekibimiz, Orta Doğu ve Afrika Bölgelerinde birçok liderlik rolü üstleniyor. Bu roller; BAE, Güney Afrika, Kenya, Mısır, Suudi Arabistan ve Pakistan'daki işlerimizi de kapsıyor. Türkiye'deki Novonesis, yalnızca Orta Doğu ve Afrika bölgelerinde değil, aynı zamanda Danimarka'daki genel merkezimizle de güçlü iş birliği ilişkilerini sürdürebilecek şekilde benzersiz bir coğrafi konuma sahiptir. Ayrıca, Türkiye'nin çalışma saatleri 16 farklı zaman dilimiyle örtüşmesi, ilişkili olduğumuz çeşitli bölgeleri yönetmeyi daha kolay hale getiriyor.

Novonesis'in yatırım planları hakkında bilgi verebilir misiniz?

Türkiye'de heyecan verici genişleme planlarımız var. Özellikle, İnovasyon ve Teknoloji Merkezimizin süt teknolojisindeki yeniliklere odaklanacak ve gıda ile ilgili biyoçözümlerimiz için duysal bir değerlendirme laboratuvarı olacak şekilde genişletiyoruz. Buna ek olarak, yakında süt, fırıncılık ve ev bakım ürünleri gibi Türkiye'nin en büyük üç endüstrisini yan yana getiren operasyonumuzu çok daha büyük bir ofis alanını içine alacak şekilde genişletiyoruz.

Bir organizasyon olarak, geleceğe yönelik planlarımızı belirleyen sürdürülebilirlik hedefimiz, yeniliklerimiz, operasyonlarımız ve çalışanlarımız aracılığıyla insanları ve gezegeni olumlu yönde etkileme amacımız var. Türkiye'deki planlarımız ile ülkenin uzun vadeli sürdürülebilirlik hedeflerini de desteklemeyi umuyoruz. Bu şekilde, bu zorlukları aşarken müşterilerimize yenilikçi çözümler sunmaya ve aynı zamanda gelecekteki fırsatları değerlendirmeye devam edeceğiz.

Soldan Sağa: Birol Şahin, Nihan Ergen İpek, Hüsnü Duyum, Pinar Tunçkol, Aysu Acar, Shujaat Hussain Alavi

• NİHAN ERGEN İPEK

Novonesis Orta Doğu, Afrika ve Hindistan Gezegen Sağlığı Biyoçözümleri Pazarlama İş Birim Yöneticisi

Novonesis'te, biyolojik çözümlerimiz, daha az hammadde ile üretimi artırmaktan, atıkları enerjiye dönüştürmeye ve yeni faydalar ve değerler sunan ürünlerin geliştirilmesine kadar tüm değer zincirinde süreçleri optimize ediyor. Bu verimlilik iyileştirmelerine ek olarak, çözümlerimiz işletmelerin enerji, kimyasal hammadde ve su kullanımını azaltmalarına aktif olarak katkı sağlıyor, daha sürdürülebilir bir yaklaşımı teşvik ediyor. Döngüsel ekonomi prensiplerine odaklanarak, müşterilerimizin atıklarını en aza indirmelerine, karbon ayak izlerini azaltmalarına ve karlılıklarını artırmalarına yardımcı oluyoruz. Novonesis'in Gezegen Sağlığı biyolojik çözümlerimiz, endüstrilerin inovasyon ve operasyonel verimlilikte lider olmasına destek oluyor, sadece bugünün değil, daha iyi bir yarının inşa edilmesini sağlıyor.

Benim liderlik ettiğim iş biriminde, birincil önceliklerimizden biri, sektörlerin karşı karşıya olduğu acil sorunları ele almak, bu alanda sürdürülebilir çözümlerle hem üretkenliği hem de

karlılığı artırmaktır. Örneğin tarım sektörü, ekilebilir arazilerin azalması, iklim değişikliği nedeniyle azalan mahsul verimliliği ve üretim maliyetlerinin artmasıyla birlikte çiftçilerin giderek daralan marjlarla karşı karşıya kalması gibi birçok kritik sorunla boğuşuyor. Bu zorluklarla başa çıkmak bizim odak noktamız.

Türkiye'nin iklim değişikliği, kuraklık ve su kıtlığı ile ilgili artan zorluklarla karşı karşıya olduğu bir dönemde, iş birimimizde, çiftçilerin iklim değişikliğine karşı dayanıklılıklarını artırmalarına, verimlerini optimize etmelerine ve gıda arzının uzun vadeli sürdürülebilirliğine katkıda bulunmalarına yardımcı olan biyoçözümler geliştirerek ülkemizin tarım ve sürdürülebilirlik konularındaki ulusal hedeflerine destek sağlıyoruz.

• HÜSNÜ DUYUM

Novonesis Orta Doğu ve Afrika Müşteri Hizmetleri ve Depolar İş Birimi Yöneticisi
Ekibimle birlikte, İstanbul Esenyurt'ta bulunan ISO 22000 belgeli lojistik merkezimizden Türkiye genelindeki müşterilerimize ürün teslimatlarını gerçekleştiriyor ve profesyonel bir ekiple müşteri hizmetleri desteği

sunuyoruz. 2.000 m²'lik soğuk ve donuk zincir depolama kapasitemiz, yüksek teslimat performansımızla birleşerek müşterilerimize kesintisiz ve yüksek kalitede hizmet vermemize olanak sağlıyor. Novonesis'in biyoçözümlerle daha iyi bir dünya yaratma ve sürdürülebilirlik hedefleri doğrultusunda, operasyonel mükemmellik ve müşteri memnuniyetine odaklanarak tedarik zincirinin her adımında kalıcı değer yaratmayı hedefliyoruz.

Novonesis olarak faaliyet gösterdiğimiz sektörlerde tedarik zincirimizin etkinliği, müşterilerimizin operasyonel verimliliği, maliyet yapıları ve müşteri memnuniyeti üzerinde doğrudan bir etkiye sahip. En temel önceliğimiz, müşterilerimize zamanında ve eksiksiz ürün tedarik ederek ihtiyaçlarını en yüksek standartlarda karşılamak. Bu hedef doğrultusunda, stok yönetimini etkin bir şekilde gerçekleştiriyor ve dijital çözümlerle verimliliği artırarak tedarik zinciri süreçlerimizi sürekli olarak iyileştiriyoruz.

Tedarik zinciri yönetimi, yalnızca lojistik ve tedarik faaliyetlerini değil, aynı zamanda teknoloji, sürdürülebilirlik ve küresel politikaların etkileşimini de içeren kapsamlı bir yaklaşımla şekilleniyor. Novonesis'te, üretim ve tedarik zincirinin

her aşamasında çevresel etkileri titizlikle göz önünde bulunduruyoruz. Yenilenebilir enerji kaynaklarının kullanımı, deniz yolu taşımacılığına öncelik verilmesi, sürdürülebilir ambalaj çözümleri, etkin stok yönetimi ve sipariş konsolidasyonu ile sevkiyat sayılarının azaltılması ve yeşil lojistik uygulamaları sayesinde emisyonların azaltılmasına önemli ölçüde katkı sağlamaktayız. Ayrıca, dijital araçların desteğiyle süreçlerimizi daha verimli, şeffaf ve hızlı hale getirmekteyiz. Bu dijitalleşme süreci, operasyonel verimliliğimizi artırırken, çevresel sorumluluğumuzu yerine getirmemize de olanak sağlıyor.

• BİROL ŞAHİN

Novonesis Türkiye ve Azerbaycan Süt Ürünleri Biyoçözümleri İş Birimi Yöneticisi

Süt iş birimimizdeki ekip arkadaşlarımızla birlikte Novonesis'te süt ürünlerinde verimliliği, sürdürülebilirliği ürün kalitesini artırmaya yönelik biyoçözümler sunuyoruz. Örneğin aynı miktar sütte daha fazla peynir üretmeyi sağlayarak verimliliği artırıyoruz öte yandan süt ürünlerinin raf ömrünü uzatarak gıda israfını azaltıyoruz.

Müşterilerimizin bugünkü ve gelecekteki ihtiyaçlarını anlayarak onlara inovatif çözümler sunmak ve sürdürülebilir bir iş modeli ve iş birliği inşa etmek en büyük önceliklerimiz arasında yer alıyor. Novonesis'in süt ürünlerine yönelik biyoçözümleri, sektördeki verimlilik ve sürdürülebilirlik standartlarını yeniden tanımlıyor. Süt üreticileri, bu yenilikçi çözümlerle hem üretim maliyetlerini düşürebilir hem de çevresel etkilerini minimize ederek daha sürdürülebilir bir geleceğe katkıda bulunabilirler.

Dünyamızın geleceği için sürdürülebilirlik kavramı artık bir zorunluluk haline geldi. 2050 yılında bugünkü nüfusa ek olarak sınırlı kaynaklarımızda 2 milyar insanı daha beslememiz gerekiyor. Aynı zamanda gıda tedarikçileri sürekli değişen tüketici beklentileri ile karşı karşıya. İnovatif biyoçözümler sayesinde hem gezegenimizin geleceğini koruyabilir hem gıda tedarikinin sürdürülebilirliğini sağlayabilir hem de tüketici beklentilerini karşılayabiliriz. Biyoçözümler ile daha lezzetli, daha verimli ve daha sağlıklı ürünler üretmek mümkün.

• AYSU ACAR

Novonesis Orta Doğu, Afrika ve Hindistan Gıda Biyoçözümler ve Destek Birimleri İnsan Kaynakları İş Ortağı

Novonesis organizasyonu içerisinde; birleşme & devralmalar, yeniden

yapılandırma ve kültürel dönüşüm gibi organizasyonel değişikliklerle ilgili İK girişimlerine liderlik etmek,

global insan kaynakları kavramlarının başarılı bir şekilde uygulanmasını sağlamak, iş ihtiyaçlarına uygun yetenekleri çekmek, geliştirmek ve elde tutmak için stratejiler geliştirmek, çalışan değer önerisini güçlendirmek için İK ile ilgili konularda rehberlik ve koçluk sağlamak gibi sorumluluklarımız bulunuyor. [bu yöneticinin kısmı uzun olmuş dersiniz bu paragrafı direkt çıkartabiliriz]

Biyoçözümlerimiz, işletmeleri ve insan hayatlarını dönüştürürken, gezegenimizin ihtiyaç duyduğu değişimi de sağlıyor. Bu amaca hizmet ederken, organizasyon olarak hedeflerimize ulaşmamızda kültürümüz de önemli bir katalizör olarak rol alıyor. Novonesis olarak sektöre kattığımız en önemli katma değer kültürümüz. Sinerji, enerji ve inovasyonun güçlü bir itici gücü ve katalizörü olarak görüyoruz ve kültürümüz sayesinde Novonesis, sadece dönüştürücü biyoçözümler sunan bir şirket olarak değil, aynı zamanda hepimizin geliştirdiği olağanüstü bir iş yeri olarak konumlanıyor.

Ana önceliklerimizden biri, bölgemizdeki zorluklara rağmen çalışanlarımız için gelişen bir iş yeri ve çalışan deneyimi yaratmak. Bu nedenle Çeşitlilik, Eşitlik ve Dahil Etme (DEI) alanında çalışıyoruz; çünkü Novonesis sadece bir iş yeri değil, yeteneklerin, kültürlerin ve işini tutkuyla yapanların bir mozaiğidir.

Sürekli bir büyüme, öğrenme ve gelişim arayışını besleyen bir zihniyeti teşvik etmek istiyoruz. Bu nedenle liderlerimizi ve çalışanlarımızı sürekli olarak geliştirmek, başka bir önemli önceliğimizdir.

Ayrıca birleşme sayesinde artık çok daha güçlü bir konumda olduğumuz için başarımız, tam anlamıyla tek bir şirket olmamıza bağlıdır. Birleşme süreci ile birlikte birçok entegrasyon faaliyeti başlatıldı. Bu süreç, İnsan Kaynakları uyumunu, dijitalleşmeyi ve küreselleşmeyi içeriyor. Bu süreçlerin birçoğu tamamlandı bazıları ise hâlâ devam ediyor.

Olumlu bir çalışan deneyiminin (EX), verimlilik, çalışan bağlılığı ve genel şirket kültürü üzerinde doğrudan etkili olduğunun farkındayız. Bu nedenle Çalışan deneyimi (EX) 2025 yılında da bizim için önemli bir odak noktası olacaktır. Esnek çalışma seçenekleri sunmak, wellness programları ve anlamlı kariyer geliştirme fırsatları sağlamak, çalışanların bağlı ve motive kalmasını sağlamak için önemli olacaktır.

• SHUJAAT HUSSAİN ALAVİ

Novonesis Orta Doğu ve Afrika Endüstriyel Ürünler, Biyoenerji ve Hayvan & Bitki Sağlığı Biyoçözümleri İş Birimi Yöneticisi

Biyoçözümlerimiz ile daha az hammadde kullanımı, zararlı kimyasalların azaltılması, daha yüksek verim elde edilmesi ve nihai ürün kalitesinin doğaya zarar vermeden artırılması mümkündür. Örneğin; tekstil sektöründeki üreticiler, patentli teknolojisini kullanarak pamuk ve yapay selülozik elyaf bazlı giysilerin kullanım ömrünü yüzde 25'e kadar artırabilirler, bu da taze pamuk elyafına olan talebin azalması ve dolayısıyla daha iyi arazi kullanımı ve temel gıda ürünlerini yetiştirmek için ekilebilir arazinin bulunması anlamına gelir. Alternatif olarak, en son yeniliğimiz, Polyester bazlı kumaşlardan kaynaklanan mikro elyaf emisyonlarını azaltmaya yardımcı olabilir.

Biyoçözümleri kullanarak fosil yakıtlara olan bağımlılığı da azaltabiliriz. Biyokütleyi [atık selülozik madde] kullanarak Etanol üretebiliriz ve bu, arabalarda herhangi bir değişiklik yapmadan petrolle karıştırılabilir veya kullanılmış yemeklik yağ kullanarak geleneksel dizelin %100 yerini alabilecek biyodizel üretmek için bir kaynak olarak kullanabiliriz.

İş birimimizde üç ana önceliğimizi şu şekilde sıralayabiliriz:

• Karbon ayak izini azaltabilecek ve sürdürülebilir üretim uygulamalarını mümkün kılacak biyoçözümlerin farkındalığını ve benimsenmesini artırmak. Sürdürülebilirlik bir maliyet değil, bir değer olarak görülmelidir.

• Çiftçilerin ve sanayinin yerel üretim yapmalarını sağlamak, verimi maksimize etmek ve ithalatı azaltmak. Örneğin, Türkiye'nin petrolünün %93'ü ithal edilmektedir. Biyoyakıt karışımları kullanarak ithalat faturasını önemli ölçüde azaltabilir, istihdam yaratabilir ve genel olarak CO2 ayak izini ve fosil yakıtlara bağımlılığı azaltabiliriz.

• Tarım ve sanayi işlemlerinde biyoçözümler ile insan sağlığını korumak. Örneğin, kanatlı hayvan yeminde antibiyotikleri probiyotiklerle değiştirmek, sadece daha güvenli olmakla kalmaz, aynı zamanda antibiyotik maruziyetini azaltarak genel direnci artırabilir.

Novonesis'teki yenilikler, çoğu ülkenin benimsediği karbon net sıfır hedefi doğrultusunda çalışmaya devam ediyor ve nihayetinde mevcut üretim süreçlerine ve nihai ürünlere tamamen biyolojik/doğal alternatifler geliştirmeye yönelik çalışmalara odaklanıyoruz.